

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॉलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.
दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmumbai@gmail.com

विषय:- कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीच्या 22 व्या
बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/ १६२ /सन 2023-24

फार्ट, मुंबई ४००००१ दिनांक: १०/७/२०२३

प्रति,

1. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवनकक्ष, मुंबई.
3. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) ठाणे.
4. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर/ रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
5. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे/नवी मुंबई/मिरा-भाईंदर – वसई-विरार यांचे प्रतिनिधी.
6. आयुक्त, महानगरपालिका बृहन्मुंबई / ठाणे / कल्याण-डॉबिवली /मिरा-भाईंदर /वसई-विरार / नवी मुंबई / पनवेल /भिवंडी-निजामपूर/उल्हासनगर यांचे प्रतिनिधी. (उपआयुक्त व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
7. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) कोल्हापूर किंवा त्यांचे प्रतिनिधी (विभागीय वन अधिकारी व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
8. पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रा)रायगड/पालघर/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग यांचे प्रतिनिधी (पोलीस उपअधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
9. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र सागर तटीय क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरण (MCZMA)
10. श्री. अशोक वाघाये, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA) चे प्रतिनिधी.
11. श्री. प्रमोद पाटील, शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO) चे प्रतिनिधी.
12. महाराष्ट्र गृह निर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण (MHADA) चे प्रतिनिधी.
13. झोपडपडी पुनर्विकास प्राधिकरण यांचे प्रतिनिधी.
14. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC) यांचे प्रतिनिधी.
15. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, मुंबई.
16. महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे क्षेत्रिय अधिकारी
17. नवी मुंबई एन्हारमेंट ऐक्शन ग्रुप यांचे प्रतिनिधी
18. श्रीमती. हेमा रमानी, बॉम्बे एन्हारमेंट ऐक्शन ग्रुप यांचे प्रतिनिधी
19. श्री. स्टॉलिन डी.वनशक्ती (NGO) यांचे प्रतिनिधी
20. महाराष्ट्र मछिमार कृती संघ यांचे प्रतिनिधी
21. संचालक, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (BNHS)
22. उप मीठ आयुक्त, मीठागरे विभाग, मुंबई (विशेष निमंत्रित)

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र क्र.जा.क्र./ल.ले/148/सन 2023-24 दि.28.06.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 22 वी बैठक शुक्रवार, दिनांक 30.06.2023 रोजी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, सदर इतिवृत्तामधील आपल्या विभागाशी संबंधित नमूद मुद्यांवर वेळीच कार्यवाही करावी व केळेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करावा, ही विनंती.

Anita Patil
10/7/23
(अनिता पाटील)
सदस्य सचिव,
कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीची 22 वी बैठक

दिनांक 30.06.2023 रोजीचे इतिवृत्त

मा.विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, जुने सचिवालय, फोर्ट, मुंबई.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली ऑनलाईन पद्धतीने सदरची बैठक घेण्यात आली. अध्यक्षांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व समितीच्या बैठकीस सुरुवात केली. सदर बैठकीस खालील अधिकारी व व्यक्ती व्ही. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1	डॉ. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
2	डॉ. राजेंद्र भोसले (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
3	श्रीमती अनिता पाटील	उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष	कांदळवन कक्ष, मुंबई
4	श्री. तुषार जी. शिंदे	संचालक एमएनपीएस, एम.एम.आर.डी.ए	एम.एम.आर.डी.ए
5	श्री. एम. देवेंद्र सिंध	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
6	श्री. सुधाकर जगताप (व्ही.सी.द्वारे)	उपायुक्त, कल्याण -डॉबिवली मनपा	कल्याण -डॉबिवली मनपा
7	डॉ. रत्नाकर घोलप	उपआयुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
8	श्री. सतिश बागल	निवासी उपजिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
9	श्री. सुदाम परदेशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
10	श्री. मच्छिंद्र सुकटे	निवासी उपजिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
11	श्री. सुभाष भागडे	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
12	श्री. संदेश शिंके	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड	जिल्हाधिकारी रायगड
13	श्री. चंद्रकांत वि. सुर्यवंशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
14	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी कार्यालय मुंबई शहर
15	श्री. निलेश प्रकाश गांड	अपर तहसिलदार मिरा भाईंदर	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
16	श्री. एस. ए. परब	सहा. आयुक्त, नवी मुंबई मनपा	नवी मुंबई महानगरपालिका
17	श्री. योगेश गुणिजन	सहा. आयुक्त, मिरा-भाईंदर मनपा	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
18	श्री. मनोज न. चव्हाण	पर्यावरण (HOD)	पनवेल महानगरपालिका
19	श्री. प्रकाश गायकर	कार्यकारी अभियंता (BMC)	बृहनमुंबई महानगरपालिका
19	श्री. तन्मय बोरे	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
20	श्री. विवेक सोनवणे	पोलिस निरीक्षक सुरक्षा शाखा	मिरा-भाईंदर-वसई-विरार पोलीस आयुक्तालय
21	श्री. संजय सावंत	पोलिस अधिक्षक रायगड कार्यालय	पोलिस अधिक्षक रायगड कार्यालय
22	श्री. अमोल बाविस्कर	स.पो.नि.गोराई पो.ठा.पु.	गोराई पो.ठाणे पु.
23	श्री. अंबिका प्रसाद मोहंती (व्ही.सी.द्वारे)	मीठ अधिक्षक, मुंबई	उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई
24	श्री. जगदीश वालनजुवनी (व्ही.सी.द्वारे)	उप अधीक्षक, ट्रॉम्बे	उपनमक कार्यालय, ट्रॉम्बे

25	ठाणे महानगरपालिका (क्ही.सी.द्वारे)	प्रतिनिधी	ठाणे महानगरपालिका
26	श्री. राहुल गायकवाड (क्ही.सी.द्वारे)	सहाय्यक पोलिस आयुक्त	तुर्भे नवी मुंबई विभाग
27	श्री. नागिण काळे	वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक, मुख्य नियंत्रण कक्ष, मुंबई	
28	श्री. एस. एम. साखे	वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक	चारकोप पोलिस ठाणे
29	श्री. अविनाश मारके	पोलिस निरीक्षक पालघर	पोलिस अधिक्षक पालघर कार्यालय
30	श्री. स्टॉलिन डी	संचालक, बनशक्ती	बनशक्ती
31	श्रीमती. हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी. (दूरध्वनीद्वारे)	बी.ई.ए.जी.
32	ACP Port Divition (क्ही.सी.द्वारे)		
33	श्री. शिशीर खोखले (क्ही.सी.द्वारे)		
34	पोलिस अधिक्षक रत्नागिरी (क्ही.सी.द्वारे)		
35	एस.आर.ओ रत्नागिरी (क्ही.सी.द्वारे)		
*	MCZMA	अनुपस्थित	
*	म्हाडा यांचे प्रतिनिधी	अनुपस्थित	
*	MIDC यांचे प्रतिनिधी	अनुपस्थित	

- * क्ही.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे काही सदस्यांची नोंद केलेली नाही.

समितीने सर्व सदस्यांना पुढील प्रमाणे आदेशाची अंमलबजावणी प्राधान्याने करण्याच्या सूचना दिल्या.

अ.क्र	विषय	करावयाची कार्यवाही
1	कांदळवन क्षेत्र हस्तांतरीत करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार सर्व शासकीय जमीनीवरील कांदळवन क्षेत्र कांदळवन कक्ष, वन विभाग यांचेकडे हस्तांतरीत करावयाचे असल्याने मा. अध्यक्ष यांनी सर्व जिल्हाधिकारी तसेच संबंधित महानगरपालिका आणि MMRDA, MIDC, CIDCO, MHADA इत्यादी यंत्रणा (ज्यांच्या अधिपत्याखाली कांदळवन क्षेत्र आहे.) यांची बैठक घेऊन 1 महिन्याच्या आत आवश्यक ती कार्यवाही करून तसा अहवाल समितीस सादर करावा. यासाठी मा. अध्यक्ष यांनी संबंधित जिल्हाधिकारी विशेषत: ठाणे, पालघर आणि रायगड यांनी तक्रारींची संख्या जास्त असल्याने त्यांचे स्तरावर दि.07 जुलै 2023 पर्यंत सर्व यंत्रणांची आवश्यक ती बैठक घेऊन कांदळवन क्षेत्र हस्तांतरणाची कार्यवाही सुलभ व त्वरीत होईल यासाठी प्रयत्न करावे अशी सूचना दिली.
2	जिल्हा / तालुका अंतर्गत कांदळवन संरक्षणव व संवर्धन तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> संबंधित जिल्हाधिकारी/तहसिलदार यांनी समिती गठीत करून त्याबाबतची माहिती समितीच्या सदस्य सचिवांकडे तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या.
3	कांदळवन तक्रारीबाबत जिल्हा / तालुका स्तरीय समितीच्या दरमहा बैठका घेणे.	<ul style="list-style-type: none"> कांदळवन तक्रारीबाबत जिल्हा / तालुका स्तरीय समितीच्या दरमहा बैठका महिन्याच्या पहिल्या आठवड्याच्या मंगळवारी प्राधान्याने घेऊन त्याचे इतिवृत्त ४ दिवसाच्या आत समितीकडे सादर करण्याच्या सूचना सर्व जिल्हाधिकारी यांना दिल्या. तसेच विभागीय स्तरीय समितीची दरमहा बैठक महिन्याच्या दुसऱ्या आठवड्याच्या मंगळवारी घेण्याच्या सूचना सदस्य सचिवांना दिल्या. तसेच कांदळवन तक्रारीबाबत पुढील बैठकीपूर्वी जून 2022 पर्यंतच्या सर्व तक्रारींचा निपटारा करण्यासाठी सर्व जिल्हाधिकारी यांनी बैठक आयोजित करावी व याबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा Action Plan पुढील बैठकीमध्ये सादर करण्याच्या सूचना दिल्या. तसेच या बैठकीतील नमूद तक्रारीबाबत दि12.07.2023 रोजी उप आयुक्त, (महसूल) कोकण विभाग यांचे समवेत सदस्य सचिव यांनी समितीचे अशासकीय सदस्यांसोबत बैठक घेऊन तक्रारींचा निपटारा करावा असे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले.
4	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> समितीच्या बैठकांना संबंधित विभागांचे नोडल अधिकारी उपस्थित राहत नसल्याने तीव्र नाराजी व्यक्त केली. विशेषत: बृहन्मुंबई महानगरपालिका व पर्यावरण विभाग व महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे नोडल अधिकारी नियमीत उपस्थित राहतील याबाबत संबंधित विभागांना पत्र पाठविण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करण्याच्या सूचना सदस्य सचिव यांना दिल्या.
5	डेब्रिज हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> मा. अध्यक्ष यांनी डेब्रिज हटविण्याबाबत, तसेच डेब्रिज भराव करणाऱ्या वाहनांवर कठोर कार्यवाही करण्याचे आदेश दिले. तसेच सर्व जिल्हाधिकारी यांनी संबंधित महानगरपालिका यांचे समवेत जिल्हयातील डेब्रिज भराव झालेले क्षेत्र तपासून डेब्रिज हटविण्याबाबत आवश्यक ते नियोजन पुढील बैठकीत सादर करावे.
6	श्री. घिरज परव व श्री. अमजद खान यांच्या तक्रारीबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> सदर तक्रारी मोठ्या प्रमाणात मिरा-भाईदर महानगरपालिका हदीतील असल्याने जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी आयुक्त, मिरा-भाईदर महानगरपालिका यांच्या समवेत बैठक घेऊन या तक्रारींचा निपटारा करण्याच्या सूचना दिल्या.

		<ul style="list-style-type: none"> • तसेच सदरची बैठक ८ दिवसात घेणेबाबत जिल्हाधिकारी ठाणे व आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांना सूचना दिल्या यांना अर्धशासकीय पत्र लिहिण्याबाबत सदस्य सचिव यांना सूचना दिल्या.
7	Restoration संदर्भात मा. अध्यक्षांनी दिलेल्या सूचना.	<ul style="list-style-type: none"> • कांदळवन क्षेत्रातील डेब्रिज हटविल्यानंतर जिल्हाधिकारी (सर्व) यांनी नाविण्यपूर्ण योजनेतून सदरच्या क्षेत्रावर कांदळवनाची पुर्नलागवड करून ते क्षेत्र मुळ स्थितीत आणण्याबाबत उचित कार्यवाही करण्याच्या सूचना मा. अध्यक्ष यांनी दिल्या. तसेच याबाबतीत कांदळवन कक्ष, मुंबई वन विभाग यांचे ताब्यातील कांदळवन क्षेत्राबाबत असे बाधीत क्षेत्र असल्यास ते मुळ स्थितीत आणण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करावी असे मा. अध्यक्ष यांनी निर्देश दिले.
8	टोल फ्री क्रमांकाबाबत मा. अध्यक्ष यांनी दिलेल्या सूचना	<ul style="list-style-type: none"> • कांदळवन संरक्षण व संवर्धनाच्या नोडल अधिकारी उपस्थित राहत नाविण्यासाठी सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधित महानगरपालिका यांना त्यांचे अधिनस्त कांदळवन कार्यक्षेत्राकरिता टोल फ्री क्रमांक तयार करून त्यांची प्रसिद्धी करण्याच्या व त्यासाठी लागणारा खर्च हा नाविण्यपूर्ण उपक्रमातून खर्च करण्याच्या सूचना मा. अध्यक्ष यांनी दिल्या.
9	समितीच्या कार्यासंबंधित चर्चा	<ul style="list-style-type: none"> • समितीच्या बैठकांना संबंधित विभागांचे नोडल अधिकारी उपस्थित राहत नसल्याने तीव्र नाराजी व्यक्त केली. विशेषत: वृहन्मुंबई महानगरपालिका व पर्यावरण विभाग व महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे नोडल अधिकारी नियमीत उपस्थित राहतील याबाबत तसेच कायमस्वरूपी नोडल अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करणे संबंधी सर्व विभागांना पत्र पाठविण्याच्या सूचना सदस्य सचिव यांना दिल्या. • तसेच कांदळवन हस्तांतरण प्रक्रीयेसंबंधी आवश्यक तो समन्वय राखण्यासाठी अपर मुख्य सचिव (महसूल), प्रधान सचिव (वने) व प्रधान सचिव (पर्यावरण) यांच्या अध्यक्षतेखाली ऑगस्ट महिन्यातील बैठकीसाठी वेळ निश्चित करण्यासाठी विनंतीचे अर्धशासकीय पत्र मा.अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांना कळविण्याबाबतचे पत्र सादर करण्याच्या सूचना सदस्य सचिवांना दिल्या.
i.	कांदळवन संरक्षण व संवर्धनाच्या अनुषंगाने सर्व शासकीय यंत्रणा / संस्था / अधिकारी यांच्या अधिकार व जबाबदाऱ्यांचा तत्पर व परिणामकारक वापर करून घेणे व सर्व शासकीय यंत्रणांमध्ये योग्य समन्वय ठेवणे.	<ul style="list-style-type: none"> • बाधीत कांदळवन क्षेत्रावरील कांदळवनांचे पुनः स्थापन करण्यासाठी तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन घेण्याच्या सूचना मा. अध्यक्ष यांनी दिल्या.
ii.	कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन तसेच बाधीत क्षेत्रावर तज्ज्ञाच्या सल्ल्याने कांदळवनांची पुनः स्थापना (Restoration) करणे.	<ul style="list-style-type: none"> • मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाप्रमाणे शासनाकडून कांदळवनासंदर्भातील तक्रारींचे निराकरण करण्यासाठी मध्यवर्ती नियंत्रण कक्षासहीत एक स्वतंत्र सेक्रेट्रीएट निर्माण करण्याचे अपेक्षीत आहे. तथापी सध्यस्थितीत सदर कक्ष अस्तित्वात नसल्याने तात्पुरत्या स्वरूपात एका कक्षाची निर्मिती करून त्यामध्ये किमान ५ कर्मचाऱ्यांची भरती करण्याचे आदेश उपायुक्त, महसूल, कोकण विभाग कोकण यांना दिले. तथापि, सुरुवातीला किमान २ कर्मचाऱ्यांची (१ कर्मचारी विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे कार्यालयाकडून व १ कर्मचारी कांदळवन कक्षाकडून) नियुक्ती तात्काळ करावी असे आदेश मा. अध्यक्ष यांनी दिले. सध्यस्थितीत सदरचे कर्मचारी समितीचे कामकाज कांदळवन कक्ष, मुंबई या कार्यालयातून पुढील आदेश होईपर्यंत पार पाडतील.
iii.	कांदळवन संदर्भात तक्रारी व तक्रारींचे निराकरण यासाठी मध्यवर्ती नियंत्रण कक्षासह एक स्वतंत्र सेक्रेट्रीएट तयार करणे.	<ul style="list-style-type: none"> • मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाप्रमाणे शासनाकडून कांदळवनासंदर्भातील तक्रारींचे निराकरण करण्यासाठी मध्यवर्ती नियंत्रण कक्षासहीत एक स्वतंत्र सेक्रेट्रीएट निर्माण करण्याचे अपेक्षीत आहे. तथापी सध्यस्थितीत सदर कक्ष अस्तित्वात नसल्याने तात्पुरत्या स्वरूपात एका कक्षाची निर्मिती करून त्यामध्ये किमान ५ कर्मचाऱ्यांची भरती करण्याचे आदेश उपायुक्त, महसूल, कोकण विभाग कोकण यांना दिले. तथापि, सुरुवातीला किमान २ कर्मचाऱ्यांची (१ कर्मचारी विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे कार्यालयाकडून व १ कर्मचारी कांदळवन कक्षाकडून) नियुक्ती तात्काळ करावी असे आदेश मा. अध्यक्ष यांनी दिले. सध्यस्थितीत सदरचे कर्मचारी समितीचे कामकाज कांदळवन कक्ष, मुंबई या कार्यालयातून पुढील आदेश होईपर्यंत पार पाडतील.

	<p>कांदळवन क्षेत्रात भारतीय वन अधिनियम, १९२७, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, १९८६ चा भंग होणार नाही, याची दक्षता घेणे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • कांदळवन तकारी संबंधित नियोजित करण्यात येणाऱ्या स्थळ पाहणी वेळी संबंधित अधिकाऱ्यांनी प्राधान्याने उपस्थित राहून कोणत्याही कांदळवन संवर्धनासंबंधी कोणत्याही कायद्याचा भंग होणार नाही याची दक्षता घेण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले.
v.	<p>समितीच्या मासीक मा. उच्च न्यायालयाने वेळोवेळी दिलेल्या आदेशांच्या अंमलबजावणी बाबतच्या कामाचा आढावा घेणे. तसेच सदर बैठकीचे इतिवृत्त विभागीय आयुक्त, कॉकण यांच्या संकेतस्थळावर किंवा समर्पित संकेतस्थळावर (dedicated website) प्रसिद्ध करणे.</p>
vi.	<p>राज्यातील संवेदनशील कांदळवन क्षेत्र निश्चित करणे व सदर क्षेत्रावर पोलीस यंत्रणा/वनरक्षक/ महाराष्ट्र सुरक्षा मंडळाचे सुरक्षा रक्षक यांच्यामार्फत निगरानी (surveillance) ठेवणे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • मा. अध्यक्ष यांनी सर्व जिल्हाधिकारी (संबंधित यंत्रणा जसे की महानगरपालिका/सिडको, म्हाडा ई. यांचे समवेत) तसेच कांदळवन कक्ष, मुंबई यांनी त्याचे अधिनस्त संवेदनशील कांदळवन क्षेत्र निश्चित करावे व सदर क्षेत्रावर महाराष्ट्र सुरक्षा मंडळाचे सुरक्षा रक्षक नियुक्त करून संरक्षण करावे. जे कांदळवन क्षेत्र वन विभागाच्या ताब्यात नाही अशा कांदळवन क्षेत्रासंबंधी तकार प्राप्त झाल्यास संबंधीत पोलीस यंत्रणेने तात्काळ कार्यवाही करून तसा अहवाल महसूल अथवा संबंधित विभागास तात्काळ अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.
vii.	<p>संवेदनशील कांदळवन क्षेत्रात वाहनांना प्रवेशबंदी करण्यासाठी अडथळे निर्माण करण्याच्या वृष्टीने उपाययोजना करणे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सर्व जिल्हाधिकारी (संबंधित यंत्रणा जसे की महानगरपालिका/सिडको, म्हाडा ई. यांचे समवेत) तसेच कांदळवन कक्ष, मुंबई यांनी त्यांचे अधिनस्त संवेदनशील कांदळवन क्षेत्रात वाहनांना प्रवेशबंदी करण्यासाठी आवश्यक त्या उपाययोजना कराव्यात.
viii.	<p>संवेदनशील कांदळवन क्षेत्रास बाधा पोहचविषयाऱ्याचा उपद्रवींवर निगरानी ठेवण्यासाठी आवश्यकतेनुसार सी.सी.टी.व्ही बसविषयाबाबत निर्णय घेणे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • कांदळवन क्षेत्र ताब्यात असलेल्या सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधित महानगरपालिका आणि कांदळवन कक्ष, वन विभाग यांनी सदरच्या अतिसंवेदनशील कांदळवन क्षेत्रामध्ये तात्काळ सी.सी.टी.व्ही बसविषयाची कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.
ix.	<p>राज्यातील कांदळवन क्षेत्राचे दर सहा महिन्यांनी उपग्रहाद्वारे उच्च पृथक्करण (Satellite</p> <ul style="list-style-type: none"> • सर्व संबंधित यंत्रणांनी याबाबत आवश्यक ती कार्यवाही करण्याचे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले.

high resolution images)
वापरुन नकाशे तयार करुन
घेणे व त्यानुसार काही बदल
आढळून आल्यास तो समितीने
विचारात घेऊन त्यावर
प्रतिबंधात्मक उपाययोजना
करणे.

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,

कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग